

Hašení nebo přilévání oleje do ohně?

Politická odpovědnost za řešení kauzy Opencard v postbémovské éře



Jakub Michálek, člen kontrolního výboru ZHMP

Úvod

- Politická odpovědnost za počáteční nastavení projektu Opencard je všeobecně známá.
- V této prezentaci se soustředím na politickou odpovědnost za řešení kauzy v postbémovské éře.
- **Problém Opencard** se nepodařilo vyřešit žádné z pražských koalic po odchodu Pavla Béma:
 - 1. Rada Bohuslava Svobody (ODS + ČSSD)
 - 2. Rada Bohuslava Svobody (ODS + TOP09)
 - Rada Tomáše Hudečka (TOP09 s podporou ČSSD)

A) Překračování licencí

- **Běžná praxe: vydat karty a pak dodatečně kupovat licence**
- Příklad č. 1: Zbytečné Opencard pro děti a seniory
 - Praha v 2011 zavedla bezplatnou MHD pro děti a seniory
 - **Podmínkou bezplatnosti bylo koupit si Opencard – ale Praha již tehdy překračovala počet licencí.**
 - Praha měla **650 tis.** licencí a překračovala o **100 tis.** karet. Bezplatná MHD pro děti a seniory vyžaduje cca **300 tis. licencí.**
 - Opencard tu slouží výhradně jako průkazka na bezplatné jízdné
- **Odpovědnost:** Usnesení Rady č. 651 ze dne 17.5.2011, 1. Rada Bohuslava Svobody, předkladatel Karel Březina
- **Řešení:** Cestující s bezplatným jízdným stačí papírová průkazka

A) Překračování licencí

- Příklad č. 2: Prodlužování nepoužívaných karet
- Praha objednala u EMS prodloužení platnosti všech karet, a to včetně těch nepoužívaných (placená služba v rámci servisní smlouvy)
- Nepročištěna databáze, ve které je cca 40 % nepoužívaných karet
- Místo pročištění databáze se dokupují nové licence
- Aktuálně dochází ke zbytečnému čerpání cca **400 tis.** licencí na karty
- **Odpovědnost:**
 - Usnesení Rady č. 718 ze dne 29.5.2012, 2. Rada Bohuslava Svobody, předkladatelka Eva Vorlíčková.
 - Usnesení č. 983 ze dne 11. 6. 2013, Rada Tomáše Hudečka, pověřeného zastupitelstvem k výkonu funkce, předkladatelka radní Vorlíčková
- **Řešení:** Není vhodné prodlužovat všechny karty, jen ty používané, případně vydávat nové karty
 - Rada Tomáše Hudečka již usnesením č. 262 ze dne 18.2.2014 správně prodlužuje jen na žádost

A) Překračování licencí

- Rada v roce 2012 věděla o nepoužitých kartách:
„V důsledku rozhodnutí předchozího vedení o zrušení papírových kuponů, které byly používány jako předplacené časové jízdenky, došlo k tomu, že v současné době existuje přibližně 900 000, držitelů Opencard, z toho je cca 650 000 aktivních (kartu používají).“
(Příloha č. 1 k usnesení Rady HMP č. 1740 ze dne 23. 10. 2012, s. 3)
- Důsledky překračování počtu licencí:
 - Licence dokupuje Praha v roce 2014 za částku **21 mil. Kč**
 - (+ srovnatelná částka za dopravní podnik)
 - EMS z uvedeného důvodu podalo žalobu na nahrazení bezdůvodného obohacení v celkové výši **67 mil. Kč** (Praha a dopravní podnik)
- **Odpovědnost:** Usnesení Rady č. 1292 ze dne 10.6.2014, předkladatel primátor Tomáš Hudeček (nikoliv radní pro informatiku!)
- **Řešení:** Nepřekračovat licence, raději pročistit fond a pro předejití případu dosažení licenčního limitu vydávat papírové průkazky

B) Zakázky bez soutěže

- Příklad 1: Smlouva na základní a rozšířenou podporu
- Praha v roce 2012 uzavřela smlouvu na základní a rozšířenou podporu, a to **bez otevřené soutěže**
- Aktuální absence úplného výčtu jednotlivých činností systému a potřebného servisu, který se k těmto činnostem váže
- Smlouvy na **44 mil. Kč ročně**
- Platba za Prahu je paušální **2,8 mil. Kč měsíčně**
- Praha čerpá jen cca 25 % nasmlouvaného paušálu → otázka hospodárnosti **34,7 mil. Kč za rok** (na Prahu a DPP)
- **Odpovědnost:** Usnesení Rady č. 373 ze dne 3. 4. 2012, 2. Rada Bohuslava Svobody, předkladatelka Eva Vorlíčková
- **Řešení:** Znalecký posudek na rozpis prací a ocenění servisu, platba založená na skutečných výkonech, nikoliv na paušálu

Faktury přes 30 mil. Kč za servis...

Seznam (40 - Odbor informatiky)(2013 - uzavřená)

Činnosti Vazby Tisk

Maska

<input checked="" type="checkbox"/>	Dat. UÚP	Název subjektu	IČO	Dat. spl.	K úhradě v...	Neuhr. v CZK	Popis
<input checked="" type="checkbox"/>	14.2.2013	eMoneyServices s.r.o.	24187933	3.3.2013	2 886 079,00	0,00	2741/2012/INO - Základní podpora programového vybavení PCKS - 01/13
<input checked="" type="checkbox"/>	11.3.2013	eMoneyServices s.r.o.	24187933	7.4.2013	2 886 079,00	0,00	2741/2012/INO - Základní podpora programového vybavení PCKS - 02/13
<input checked="" type="checkbox"/>	2.5.2013	eMoneyServices s.r.o.	24187933	9.5.2013	2 886 079,00	0,00	2741/2012/INO - Základní podpora programového vybavení PCKS - 03/13
<input checked="" type="checkbox"/>	3.6.2013	eMoneyServices s.r.o.	24187933	10.6.2013	2 886 079,00	0,00	2741/2012/INO - Základní podpora programového vybavení PCKS - 04/13
<input checked="" type="checkbox"/>	9.7.2013	eMoneyServices s.r.o.	24187933	11.7.2013	2 886 079,00	0,00	2741/2012/INO - Základní podpora programového vybavení PCKS - 05/13
<input checked="" type="checkbox"/>	1.8.2013	eMoneyServices s.r.o.	24187933	10.8.2013	2 886 079,00	0,00	2741/2012/INO - Základní podpora programového vybavení PCKS - 06/13
<input checked="" type="checkbox"/>	1.9.2013	eMoneyServices s.r.o.	24187933	6.9.2013	2 886 079,00	0,00	2741/2012/INO - Základní podpora programového vybavení PCKS - 07/13
<input checked="" type="checkbox"/>	1.10.2013	eMoneyServices s.r.o.	24187933	11.10.2013	2 886 079,00	0,00	2741/2012/INO - Základní podpora programového vybavení PCKS - 08/13
<input checked="" type="checkbox"/>	4.11.2013	eMoneyServices s.r.o.	24187933	9.11.2013	2 886 079,00	0,00	2741/2012/INO - Základní podpora programového vybavení PCKS - 09/13
<input checked="" type="checkbox"/>	18.11.2013	eMoneyServices s.r.o.	24187933	14.12.2013	2 886 079,00	0,00	2741/2012/INO - Základní podpora programového vybavení PCKS - 10/13
<input checked="" type="checkbox"/>	13.12.2013	eMoneyServices s.r.o.	24187933	11.1.2014	2 886 079,00	0,00	2741/2012/INO - Základní podpora programového vybavení PCKS - 11/13
<input checked="" type="checkbox"/>	31.12.2013	eMoneyServices s.r.o.	24187933	13.2.2014	2 886 079,00	0,00	2741/2012/INO - Základní podpora programového vybavení PCKS - 12/13
<input checked="" type="checkbox"/>	2.5.2013	eMoneyServices s.r.o.	24187933	9.5.2013	771 583,00	0,00	2742/2012/INO - rozšířená podpora databází a programového vybavení PCKS 03/13
<input checked="" type="checkbox"/>	9.10.2013	eMoneyServices s.r.o.	24187933	4.11.2013	664 879,00	0,00	2742/2012/INO - 75% plnění "Úpravy systému SKC v návaznosti na VZ na dodavatele čipov...
<input checked="" type="checkbox"/>	5.7.2013	eMoneyServices s.r.o.	24187933	5.7.2013	224 954,00	0,00	2742/2012/INO - rozšířená podpora databází a programového vybavení PCKS 05/13
<input checked="" type="checkbox"/>	10.4.2013	eMoneyServices s.r.o.	24187933	9.5.2013	0,00	771 583,00	2742/2012/INO - rozšířená podpora programového vybavení PCKS k 31.3.2013

Mýtus: „Rada se snažila jen řešit předchozí problém.“

B) Zakázky bez soutěže

- Závislost na dodavateli EMS je zjevná
- Primátor Hudeček přesto odmítá papírové kupóny a odkládá řešení na čas „po volbách“
- Další příklady: uvažované varianty řešení bez otevřené soutěže:
 - Zamýšlen odkup závodu, EMS požaduje **500 mil. Kč**
 - Zpracováno „primátorské“ řešení s rozdělením zakázky na **50 mil.** na 4 celky s předem vybranými dodavateli
- **Odpovědnost:** Rada Tomáše Hudečka
- **Řešení:** Raději otevřenost než rychlost, definovat novou vizi dopravního odbavení PID a vyhlásit otevřené výběrové řízení

Další postup

- Konkrétní zjištění auditu budou posouzena a budou zváženy další kroky jak v občanskoprávní, tak trestněprávní rovině (včetně politiků z éry Pavla Béma)
- Připravuji pro kontrolní výbor zastupitelstva podrobný seznam 13 chybných rozhodnutí v kauze Opencard

Shrnutí

- **Nechceme již překračovat počet licencí a omezovat otevřenou soutěž, kde pro to není důvod**
- V programu Opencard zaváděna **korektní a legální řešení**,
 - **předběžné opatření** soudu ukládající EMS povinnost poskytovat servis potřebný k udržení funkčnosti vydávání nových karet,
 - **papírové průkazky** jako záložní varianta pro případ dosažení počtu licencí,
 - dokončování úplného **předání systému** do rukou městské společnosti Operátor Opencard, a. s.
- Díky přijatým opatřením jsou vytvářeny podmínky pro další koncepční řešení dopravního odbavení.